

ውዲ-ደው ኢሃድግ ገብረ-አው

አይተ ስብሐት ነጋ ቃለ መጠይቅ ምስ VOA
2ይ ክፋል :

አረ እዚ ሰብአዊ ዓቢዩ ከመላልኣና ደልዩ !

ሕቶ : አብ ኤርትራን ኢትዮጵያን ዘሎ ጉዳይ ፤ መዕለቢ ዘይተረኽቦ ጉዳይ እዩ ክበሃል ይከኣል ፡ መንግስቲ ኤርትራ እትብሎ ንፊልጥ መንግስቲ ኢትዮጵያ እትብሎ ንፊልጥ ፡ ከምኡ ኮይኑ ደዩ ክቕጽል ? እምነት መንግስቲ ኢትዮጵያ ካብዚኸ ናባይ ኢና ክንከይድ ? ብንግዲ ደዩ ብኻልእ ጉዳይ ህዝቢ ትግራይዩ ዝጥቃዕ ዘሎ ፡

መልሲ : አብ መንጎ ኢትዮጵያን ኤርትራን ዘሎ ተጠያቂ ባዕሉ መንግስቲ ኤርትራ እዩ ፡ ብወገንና (ብጃንዳ ወያነ ማለቱዩ) ተጠየቑት እንኾነሉ እስታይ የለን ፡ ናይ ቦርደር ኮሚሽን ፍትሓዊ ከምዘይኮነ ፡ ንናይ ዓለም ማሕበረሰብውን ወግዓዊ መግለጺ ፡ ሂብና ኢና ፡ ንኣፈጻጸምኡ ዝምልከት እናተመኻኸርና ብ ድያሎግ Dialogue ንፊልጥ ዝብል ፖሊሲ ኣንጻጽና ማሕበረሰብ ዓለም ዝተቐበሎ እንከሎ መንግስቲ ኤርትራ ኣብዩ ፡ ብመንግስቲ ኤርትራ ዝቐርብ ዘሎ ግን ፡ ቦቲ ኮሚሽን ዝፈረዶ መሰረት ኣብኣ እንክላ ትተግበር ዝብል ኣበሃህላ ፡ ነቲ እናተዘራረብና ብድያሎግ ጥራራ ነጸጎም ፡ ካልእ ናይ ኣልጀርስ ውዕል ፡ ናይ (Investigations committee) እንኹስትጊሽን ኮሚቴ ፡ ናይ (claims committee) ክሌምስ ኮሚቴ መርማሮም ውሳኔኦም ሂሮም ኣሎዉ ፡

አይተ ስብሐት ነጋ ፡ ሓሶት እንተደጋገምካዩ ሓቂ የምስል ካብ ዝብል ብሉይን ዝኣረገን ኮኮዳዳ ኣብዚ ምዕቡል ግዜ ኣይሰርሕን ፡ ካብ ደድሕራኹም ንገደል ምህታፍ ፡ ንኣበሃህላኹም ጎይቶትኩም ባዕላቶም ነቲ ጉድ ቀሊዮም እኒህ ፡ ኣብ ታሕቲ ተመልከቲ ፡

12.Nov 2007 former U.S. Ambassador to the U.N. Bolton states that in February 2006, Frazer informed him that she wanted him to “reopen” the 2002 EEBC decision, **Bolton Reveals Frazer Worked to Reopen Eritrea/Ethiopia Boundary Decision in Favor of Ethiopia.** ሰለዚ እዚ ንባዕሉ ህያው ምስክር ሰለዝኾነ ኣኻሊ እዩ ፡

ሕቶ : ናይ ኣልጀርስ ካብ ኣልዓልካ ፡ ናይ ኣልጀርስ ውዕል ክሳብ ጥራራ እዩ ኣቋሚቲ ነይሩ ፡ እቲ ናይ ጥራራውን ከይፍጸም ተኾሊፉ ኣሎ ፡ ብሕቡራት ሃገራትውን ወፊሩ ዝክበረ ዓቃብ ሰራዊት ካብቲ ዞባ ወጺኡዩ ፡ ተክኒካዊ ውዕል ኣልጀርስ ፈሪሶዩ ዝብሉ ብዙሓት ኢትዮጵያውያን ኣለዉ ፡ ትግባራኡውን ጠጠው ኢሉ ሰለዘሎ ፡ መንግስቲ ኤርትራ መፈጸምታ ረኺቡዩ ይብሉ ፡ መንግስቲ ኢትዮጵያ ንድሕሪት ዝተረፈዶ ይመስለካ ?

መልሲ : ናይ ኣልጀርስ ውዕል ኣብቂዑዩ ፈሪሶዩ ንምባል ኣይከኣልን ፡ ኩሎም ብህዮቶም ኣሎዉ ፡ ገለ ገለ ብወገን ኤርትራ ዝተግሕሱ ኣለዉ ፡ ብወገን ኢትዮጵያ ውዕል ኣልጀርስ ውሳኔ ናይ ቦርደር ኮሚሽን ከመይዩ ተግባራዊ ይኸውን ዝብል መንግስቲ ኢትዮጵያ ብዓል 5 ነጥቢ ዝሓዘለ መግለጺ ኣውጺኡዩ ፡ ውዕል ኣልጀርስ ኣብ ከይዲ ኣሎ ኢና ንብል'ምበር ተሰርዞ ኣሎ ኣይንብል ፡

አትረክ : ትኽስ ድመሳ መሃመል ኣንጭዋ ፡ አይተ ስብሐት ኣይተቀላውጡ ንካልእኩም ከምኡ ብሉ ፡ ህዝቢ ኤርትራ በዚ ዳኣላዚ ፈጸሙ ኣይቕሸሸን ፡

ሕቶ : ኣብዚ ነጥቢዚ ንብዙሓት ሰባትውን ዘገረመ ነገር ሰለዝኾነ ኢትዮጵያ ንውዕል ኣልጀርስ ክትቕበል እንክላ ፡ ኣሳርን ባይንድን ብዝብል እግባይ ዘይብሉ ኢላ ተቐቢላቶ ፡ ድሓር እዚ ውሳኔ ምስተጥሀበ ፡ ኣይፋሉን ንዘራረብ ትብል ኣላ ፡ ንምዝርራብ ዶብ ፡ ብመሰረት እቲ ውዕል

ክልተ ወገናት እንተተሰማሚያም ተግባራዊ ዝኸውን እዩ ዝብል ፡ መንግስቲ ኤርትራ ድማ ፡ ኣይዘራረብን ኣይሰማማዕን ይብል ፡ መንግስቲ ኢትዮጵያ ተጋግዶ ድዩ ነቲ ውዕል ፈሪምዎ ?

መልሲ ፡ እቲ ብይን ነቲ እናተዘራረብኻ ተግባራዊ ምግባር ዝብል ነቲ ባይንዲን ዝብል ኣይጥሕሶን ፡ ኣግባብዩ ፡ ሰለዚ ፡ ፋይናል ኣንድ ባይንዲን ንሱ እናሃለወ እንተሎ ፡ እናተዘራረብኻ ምኻላል ዝብል ዝተለምደ ኣግባብዩ ፡

ኣዩ ኣቦይ ሰብሓት ፡ እዚ ድኣ ደው በለይ ክብለጻልኻ ዝጻይነቱ እንድዩ ነገሩ ፡ እቲ ተገሪህና እንክለና ክሳብ ኣዲስ ኣበባ ሓንጊርና ዘእቶናኩም ኣይኣክልንዶ ኣልኩም !

ሕቶ ፡ እሞ ኣብዚ ምናልባት እቲኣ ኣስሓሓቢት ዝኾነት ባድመ ዘካትዕ ዮብሉን ፡ ምሉእ ብምሉእ ንኤርትራ ዝህብ እዩ ፡ ባድመ ናብ ኢትዮጵያ ክትምለስ ኣለዎ ድዩ ዝብል ዘሎ ፡ መንግስቲ ኢትዮጵያ ንዘራረብ ክብል እንክሎ ፡ ወይ ተቐቢልናዮ ኢና ፡ ንኤርትራ ክትከውን ፡ ኣበዩ ዘሎ መርገጺ መንግስቲ ናይ ኢትዮጵያ ?

መልሲ ፡ እዚ እቲ ዝርርብ እዩ ዝፈርዶ ፡ ፍትሓውነት ዝጎደሎ እምነት ኣለና ንብል ኣለና እናተዘራረብና ነተግብር ክንብል ከለና ነቲ ዝተሃብዎ ናይ ምስትኸኻል ዕድል ኣሎ ፡

ኣይተ ሰብሓት ጉዳዩ ናይዶብ ምስሕሓብ ነይሩ እንተዝኸውን ፡ ብድህይኩም ጻይነት መንገዲ ብምርድዳእ ንፍትሓዮ እናበልና ክሳብ ኣፍና ማይ ዝጸምእ ለፍሊፍና ሰማዒ እዝኒ ኣይረኽብናን መኸንያቱ ጉዳዩ ናይ ጥዑይ ኣእምሮ ዝሓሰበ ኩነት ስለዘይነበረ ፡ መገባሲ ባድመ ኮይኑ ፡ ምዓልቦኡ ግን ንወዲኣም ገሪምዎ ኣሎ ፡ እዚ ዕንኪላሎ ዝኾነ ሰረተ-ሓሳብኩም ፡ ዳርጋ ገለ ካብ መወልትኹም ዝጠገሳሉ ሃሞህ ይዝምቢ ኣሎ ጠፋእኩም ኢድ ልዕቅብ እናመጸት እዩ !

ሕቶ ፡ መንግስቲ ኢትዮጵያ ደጊሙ ዝወሰደ ሰጉምቲ እንታይ እዩ ? እንታዩ ክግበር ካብዚ ንደሓር ?

መልሲ ፡ እቲ መሰረት ቦቲ ናይ ኣልጀርሰ ውዕል ጋራንተርስ (ኣውሓስቲ) ብእኡ ይፈታሕ ንምባል እዩ ፡ ካብዚ ወጻኢ ዝህሉ መፍትሒ እንተልዩ ህዝቢ ኤርትራዮ ባዕሉ ክርእዩ ፡

ኣንታዮ ሃሳብ ፡ ልመን ልምሽዎድዩ ፡ ህዝቢ ኤርትራ መልዓልትኻ ኣይኸነይ ፡ ልኻልእኻ በሎ ፡ ገመል ሰሪቕኻ ገምብሕ ገምብሕ ፡ በውነቱ ኣንፈት ጉዕዞኻ ናብይ ምኻኑ ተነቢቡ እኒህ ፡

ሕቶ ፡ እዚ መንግስቲ ኢትዮጵያ ንብይን ውዕል ኣልጀርሰ ዘይተቐበለሉ ቀንዲ መኸንያት ኣብ ልዑላውነት ናይ ሃገሪ ኤርትራ ጥርጣሬ ስለዘለዎ እዩ ፡ ኣብ ነዊሕ ዝኣመተ ምስጢር ስለዘለዎዩ ዝብሉ ገለ ሰባት ኣለዉ ፡ ነዚ ኢትዮጵያ ንውዕል ኣልጀርሰ ኣየተግብርን ምባል ምስ እዚ እዩም ዘትኣሳስርዎ ፡

መልሲ ፡ ካብቶም ናጽነት ናይ ህዝቢ ኤርትራ ዝኣምኑ ብኢሃደግ ዝምራሕ መንግስቲ ኢትዮጵያ እዩ ፡

ኣቤት ኣንታ ጎይታይ ፡ እስከበል ትብል ኣለኻ ፡ ንሕና ክኣ ንሰምዕ ኣለና ፡ ኣቦይ ንምብጻሕ እዩ ኹን እዚ ኩሉ ዳምዳም ፡

ሕቶ ፡ ህዝቢ ኤርትራ ቦቲ ኣብ ሰልጣን ዘሎ መንግስቲ ወይ ፓርቲ ፡ መደንዘዚ ወይ ኣንስተዝያ (Anaesthezia) ተወጊኡ እዩ ፡ ዝብል ብዝተደጋገመ መግለጺ ክትህብ ጸኒሕኻ ፡ እዚ ኣበሃህላዚ ህዝቢ ኤርትራ መኸንያታዊ ኮይኑ ናይ ቅድሚት ዕድሉ ናይ መጻኢ ዕድሉ ናይ ምውሳን ተኸእሎኡ ፡ ዜር እዩ ዝብል ትርጉም ይሕዝ ኣሎም ፡ እንታይ ማለት እዩ ? ህዝቢ ኤርትራ ናይብሓቂ ኣንስተዝያ ተወጊኡ ዝበሃል ኣበሃህላ ኣሉታዊ መልእኸቲ ኣሉታዊ ትሕዝቶ ዘሎዎ ኮይኑ ተረኺቡ ፡ ሰለዚ መብርሂ እንታይ ትህብ ?

መልሲ : ካባኻ ዝበልጽ የለን፣ ምዕቡል ኢኻ፣ ዝብል ተደጋጋሚ ብመንግስቲ ይኹን ብመራሕቲ ዝወሃብ መግለጺ ኣሎ፣ ስለዚ ህዝቢ ኤርትራ ደማ በዚ ዝወሃብ መግለጺ ስለዝደገዘዘ ኣንጻር መራሕቲ ፍኒሕኒሕ ኣይብልን ስለዚ ኣንስተዚያ ተወጊኡ ኣሎ ክብል ኣብቦትኡ ኣሎ።

ኣቦይ ሰብሓት : ህዝቢ ኤርትራ ካብ ጸላኢ ምርቓ ይጸብ ኣሎ ዝበለኩም መን ኣሎ፣ ተባሂሉ እኮዩ ጸላኢ ጸለሎ ቀባኢ፣ ብርግጽ ከኣ እቲ ወግዒ ኣምጺእኩም፣ ካብ ኩቱር ቅንጻን ምሕሳድን ዝነቐለ፣ ብኹቱር ጽልኢ ስለዝቐሓርኩም፣ ነቲ ልዕሊ ጉጭ ትሕቲ ጉጭ እናበልኩም ትሓባብልዎ ዝነበርኩም ኣነጻርኩም ኣለኹም ማሕረ፣ እዚ ህዝቢ፣ ስለ ህርኩትነቱ ጸዕራምነቱ፣ ሓቦኡ፣ ሓያልነቱ፣ ብጽግነቱ፣ ተወፋይነቱ፣ ንዘይተምበርካኸነቱ፣ ኣንስተዚያ ተወጊኡ ተሰርዖ እንተበልኩም፣ ብርግጽ ሓቕኹም ኣሎኹም፣ ህዝቢ ኤርትራ ንሃገሩ፣ ንዕላምኡ፣ ንሓድነቱ፣ ንክብሩ ንመንግስቲ I ተሰርዖ ጥራይ ዘይኮነ፣ ንክብጅ ቅሩብነቱውን ኣረጋገጹ እዩ፣ እዚ እንተኾይኑ እቲ ድቃሰ ከለእኩም ዘሎ፣ ልዕሊ ሾልዩም፣ ማሪዋና ስለዝኾነ ደረጃ ውሒድኩም ከይኸውን ሃዩ ቁሩብ ከምክብ፣ ስለዚ ነቲ ሰይጣናዊ መደባትኩም ህዝቢ ኤርትራ ብሓድነቱን ሰጥመቱን መኸትኡን፣ ዓንዲ ሕጃኡ ስለዝሰበሮ፣ ከምመንጻርር ጌና ከዕበድብደኩም እዩ ደቂሰኩም ኣይትሕደሩ፣ እንተ ንሕና፣ ትማሊ ሻዕቢዮ ሎሚ ሻዕቢዮ ጽባሕ ሻዕቢዮ፣ መኸንያቱ ሻዕቢዮ ካብ ነፍሲ ወከፍ ብርኪ ህዝቢ ኤርትራ ተወለዱ ዝተፈጥረን፣ ብፍቕርን ሓልዮትን ህዝቡ እናተመገበ ሂወቱ መመሊሱ ዝሰሰንን፣ መሪሕ ደጀንን ጎይታ ጽግዓት፣ ብእኒብኣኹም ዘይሸነን ዓሮምሸሻዊ ግምባር እዩ።

ስለዝኾነ !

ትማሊ ሻዕቢዮ ! ሎሚ ሻዕቢዮ ! ጽባሕ ሻዕቢዮ ! ኩሉ ግዜ ሻዕቢዮ ! ምስጋና ንሻዕቢዮ !

ዓወት ንኣሸ !

ካብ ብርዒ ሓቂ :